

Hudobca sta klicala

1.

»Kdor bo dobil Roziko, edinko bogatega Barbariča, bo srečen!« je vzdihnil marsikateri fant.

Rozika je namreč bila živahna, ljubka deklica, pobožna in nedolžna, zvesta in vesela in če je koga pogledala s svojimi ko noč črni mi očmi, mu je srce zadržalo.

Kar se tiče srečnega fanta, ki jo bo dobil, moramo povedati, da si ga je Rozika že izbrala. Ta izvoljenec je bil Brglezov Drež, ki je sicer reven, toda fant od fare. Bil je poštaven fant, bistrega duha, veselega značaja in marljiv. Sedaj je služil pri kraljevi gardi.

Mlada sta se ljubila, ne da bi stari za to vedeli. In če bi vedeli, bi gotovo nasprotovali. Zlasti Barbarič bi bil neizprosni, ker je že leta sem sovražil Brglezove. Razen tega pa je bil velik skopuh, ki je sanjal o bogatem zetu.

Medtem ko je bil Drež pri vojaki, je prišel k vaškemu kovaču za pomočnika neki pritepenec. Izdal se je za Karla Kavrana. Glede dela mu ni mogel nihče nič očitati, ker je bil marljiv, toda njegov hinavski pogled se ljudem ni dopadel. Ljudi se je sploh izogibal, kadar pa je slučaj nanesel, da je s kom govoril, mu ni upal pogledati v oči.

Najbolj zanimivo je bilo, da je stari Barbarič sklenil s tem kovaškim pomočnikom prijateljstvo. Pomočnik je ves prosti čas prebil pri Barbariču. Ko je prišel, sta se zaprla v sobo in dolgo ostala skupaj. Pri slovesu mu je bogati kmet prijazno stresel desnico.

Kaj se je moglo skrivati za tem nenavadnim prijateljstvom? In kako je sploh prišlo do njega?

Vsak človek ima neke posebnosti. Kmetova posebnost je obstojala v tem, da je bil babjeveren. Babjevere se je navzel v otroških letih od neke stare služkinje, ki je dolga leta služila pri njih in mu je pripovedovala o raznih nenavadnih, skrivnostnih rečeh. Čim bolj je doraščal, tem bolj se je utrjevala v njem ta napaka. V sobi je imel skrinjo, ki jo je skrbno zaklepal. V njej je imel celo vrsto starih knjig o vedeževanju in raznih skrivnostnih pojavih. Iz njih je črpal znanje o duhovih. Iz njih se je tudi naučil, kako je treba zarotovati hudobca in iskati zaklad. Svojega znanja pa ni mogel izkoristiti, ker je bil strahopeten.

Nekoč se je vračal s sejma. Na potu ga je dohitel pomočnik Kavran. Pozdravil je in se mu pridružil. Kmalu se je razvil med njima živahen razgovor. Pomočnik je poznal kmetov značaj in je tako govoril, da bi si pridobil njegovo zaupanje. Barbariču se je fant res dopadel in je začel pripovedovati o duhovih. Pomočnik mu je pritrjeval.

»Oh, ljudje dandanes nimajo nobene vere!« je hlinjeno vzdihnil. »Smejejo se, če jim kdo govori o zarotovanju... klicanju duhov. Jaz pa vem, da je vse to resnično.«

Barbariču se je srce topilo od zadovoljstva. »Že zdavnaj sem si želel človeka, s katerim bi mogel govoriti o teh rečeh. Pridi zvečer k meni na razgovor.«

Fantove oči so zažarele, in sicer iz posebnega vzroka. Dva trikrat je bil srečal Roziko. Deklica se mu je zelo dopadla. Bogatašev vabilo mu je bilo zelo dobrodošlo. Upal je, da si bo po očetu tudi hčer pridobil.

To je bil začetek prijateljstva med kmetom in pomočnikom.

Kavran je potem vsak večer obiskal Barbariča in mu pripovedoval o izmišljenih čudovitih dogodivščinah. Ko je kmet bil že čisto zaverovan vanj, mu je začel pripovedovati o tem, kako je nekoč sam šel iskat zaklad.

»Vse je šlo po sreči,« je govoril skrivnostno, »samo na koncu je prišla smola. Ko sem prikopal do posode, ki je bila polna denarja, sta pritekla dva črna kostruna in me tako dolgo pehala, dokler nisem zbežal.«

»Kaj ne poveš?« se je začudil kmet. »In praviš, da si našel polno posodo denarja?«

»Da, velik lonec!« je lagal fant.

»Tudi jaz vem za kraj, na katerem je zakopano veliko denarja,« je po daljšem molku rekel Barbarič. »Toda hudobec drži svoje kremplje na njem.«

»Res? Kje pa je tisti kraj?« je vprašal fant. »Morda bi se dalo kaj narediti.«

»Kake pol ure hoda od vasi je kraj, ki se imenuje hudičev kot. Tam je skrit zaklad.« Nato sta se o vsem pogovarjala in sklenila, da bosta naslednjo noč šla po zaklad.

Rozika si je v začetku trla glavo nad tem, kaj imata oče in Karel med seboj. Ko pa je nekajkrat mimogrede poslušnila pri vratih, se ji je začelo svitati.

»Tak lopov!« je zmerjala sama pri sebi. »Oče je že tako čisto nor, ta pa ga bo še bolj zmešal.«

Nesreča je bila ta, da si ni vedela pomagati. Mati je že bila v grobu, Drež je bil pri vojaki, drugega človeka pa ni imela, ki bi mu mogla stvar zaupati.

2.

V deželi je zavladovala pomlad. Vse je brstelo in prve cvetlice so že odprle cvetne glavice.

Rozika je bila že od ranega jutra v vrtu in je pripravljala gredo za solato. Roke so marljivo delale, misli pa so bile daleč.

Dekletov obraz je bil žalosten. Z očetom se zadnji čas sploh ni dalo govoriti. Venomer je hvalil Kavrana, Drežja pa je zmerjal. Rozika ga je zagovarjala in hvalila, toda zaman. Oče se je ob takih prilikah tako razsrdil, da je začel vpiti.

Rozika je bila tako zatopljena v misli in delo, da ni opazila moža, ki se je bližal hiši. To je bil pismonoša Golobov Boštjan.

Pismonoša je že stal pri vrtni ograji, toda Rozika ga še vedno ni opazila.

»He, dekle!« je zaklical.

Rozika se je stresla. Vzravnila se je in pogledala proti ograji. Njen obraz je bil žalosten. Boštjanu se je celo zdelo, da je na njem videl sledove solz.

»Rozika, kaj vidim?« je začudeno vprašal. »Zdi se mi, da si celo jokala... No, le potolaži se! Kmalu se boš smejala.«

Iz torbe je vzel pismo in ji ga izročil.

Rozika je hlastno segla po pismu. Odprla ga je in naglo prečitala.

»Drež se bo vrnil!« je veselo vzkliknila. »Že jutri bo prišel — najprej za nekaj dni, potem pa kmalu za stalno.«

»No, saj sem rekel, da se boš kmalu smejala... Sedaj pa mi povej, zakaj si prej jokala. Meni lahko vse poveš, saj sva sorodnika.«

Rozika se je razveselila. Naposled ima človeka, kateremu bo mogla vse povedati. Čudila se je, da se že prej ni spomnila na Boštjana.

»Če me boste poslušali, vam rada vse povem.«

Nato je začela pripovedovati. Pismonoša jo je mirno poslušal. Ko je za hip umolknila, je pripomnil:

»To se sliši ko kaka pravljica.«

»In pomislite,« je nadaljevala deklica, »danes ponoči bosta šla oče in Kavran v Hudičev kot po zaklad. Včeraj zvečer sta se o vsem natančno dogovorila.«

»Ali si vse dobro slišala?«

»Prav dobro.«

»Točno opolnoči bosta tam?«

»Da.«

Boštjan se je nato poslovil in šel dalje. Zamislil se je nad tem, kar mu je povedala Rozika.

*

Dnevu je sledila zelo temna noč. Vaščani so že spali, samo pri Barbariču je brlela v eni sobi luč. Za mizo sta sedela Barbarič in kovaški pomočnik. Slednji je imel v rokah knjižico o vražah in zarotovanjih in se je mučil, da bi se naučil zarotilne besede, ki jih bo izgovarjal opolnoči v Hudičevem kotu.

Na mizi so ležali razni predmeti, ki jih bosta potrebovala pri svojem poslu: železen trikotnik, blagoslovljena sveča, črna kokoš, lonec, v katerem je bila skrivnostna mešanica, rjuha, star meč in pločevinasta ponev.

»Vsak bo torej dobil polovico vsega, kar najdeva,« je dejal fant in se je dvignil. Prej je imel še ta namen, da bo kot plačilo za sodelovanje zahteval tudi Rozikino roko, a ko je spoznal, da ga dekle ne mara videti, je to opustil.

»Da, polovico!« je ponovil kmet.

»Iti bo treba!« je rekel fant. »Ali imate s seboj ključ od blagajne?«

»V mojih zarotovalnih knjigah ni zapisano, da bi ga moral imeti s seboj,« je odvrnil kmet.

»V mojih pa je. Ključ mora pritegovati denar nase, drugače je iskanje brezuspešno.«

Barbarič je vzel ključ in s težkim srcem izročil tovarišu.

»Tako, sedaj pa pojdiva!«

Vzela sta predmete, ki so bili na mizi pripravljeni, in odšla.

(Konec sledi)

*

Pogled v mesec

Profesor prinese daljnogled, da bi pogledal mesec.

Jo, meseca ni nikjer!

Naenkrat — oh, groza! Kaj je to?

Profesor ves preplašen pobegne — po daljnogledu pa počasi prilaze — njegov maček!